

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

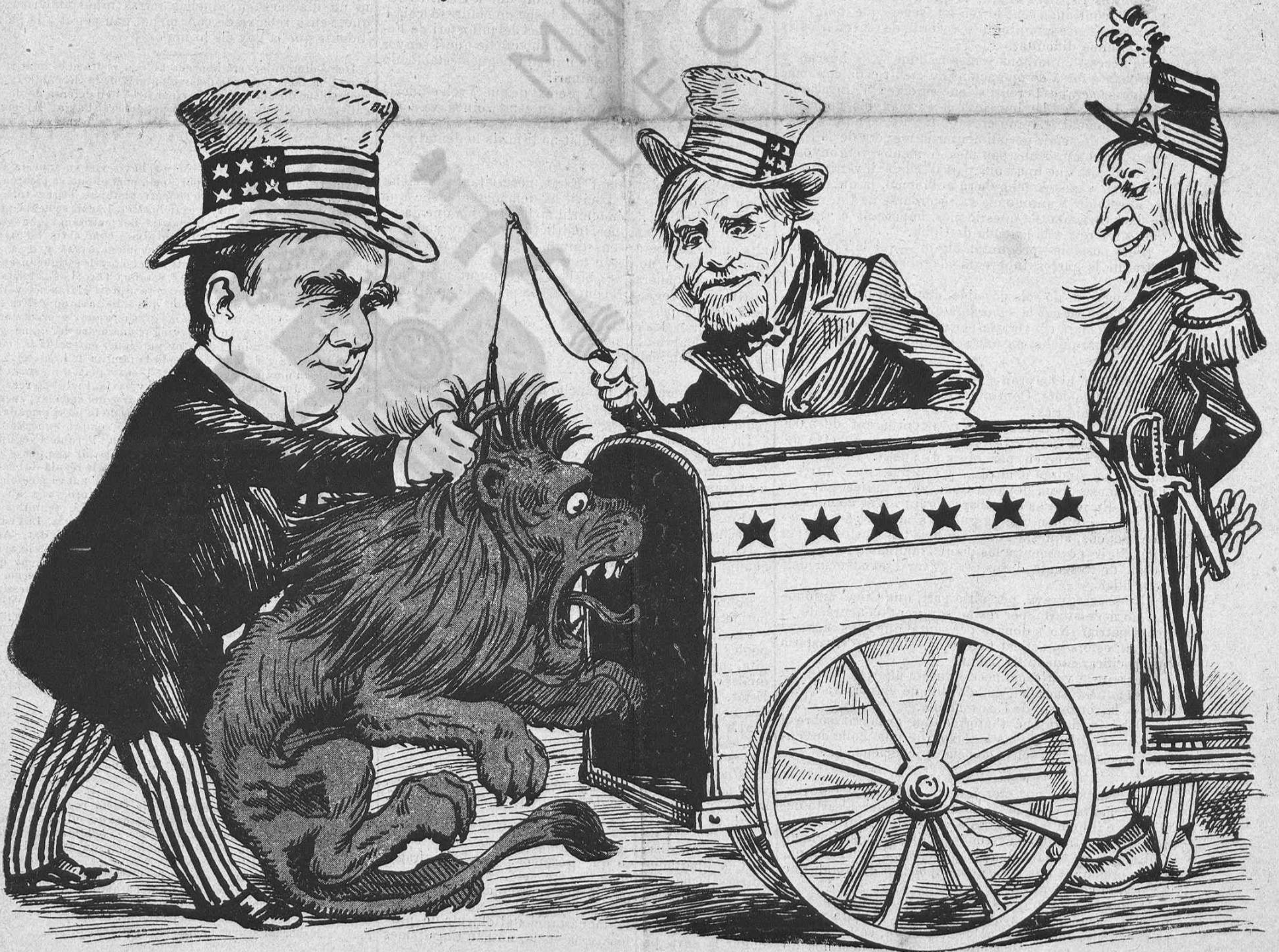
CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

¡AL CARRETÓ!

Si no mudém de camí
y parém els peus del tí,

¿qué s' hi jugan que aquest llo
al final acaba així?

L' ÚLTIMA BOFETADA

OLT complicada ha de ser la malaltia que pateix Espanya, tenint en compte 'ls símptomes que presenta.

D' aquí aquí un gran enardiment, seguit de una postració alarmant. En certes ocasions el deliri, que li fingeix perspectives hermoses del color de l' esperança, seguit de un despertar trist y pahorós, que li ofereix la presència de una realitat desconsoladora.

May l' equilibri fill de la serenitat que correspón als cossos sans y als esperits enters.

No fa molts dies, alguns homes significats dels partits monárquichs, com qui no diu res, insinuavan l' idea de la pérdua de la Isla de Cuba. En Silvela ja havia parlat de la liquidació. Algú altre feya notar que l' abandono de aquella perla amarada ab tanta sanch espanyola, tenia precedents en lo qu' Espanya havia fet ab casi tot lo continent americá, y posteriorment ab l' isla de Santo Domingo. Es inútil dir á que obeheixen semblants insinuacions. Los monárquichs, que ho farán tot, menos abandonar lo govern, no tenen cap reparo en preparar á la malalta, abrumantla per endavant. Aixís—pensen elle—quan arribi l' hora, l' amputació de Cuba no li vindrá tant de nou.

Y no obstant, la pobra Espanya, 'ls escolta, calla... y delira. Ultimament dominavan corrents optimistas y s' hi abandonava afalagada. Somfava que l' insurrecció s' acabava. Se figurava que la Junta filibustera de Nova York estava á punt de disoldre's; que algunas de las principals partidas se disposavan á deixar las armas, que un sens fi de cabecillas acatarian la legalitat autonomista. Somnis de color de rosa. De rosa y or... perque l' or ha de ser aquesta vegada igual que l' altra, l' disolvent de la malehida insurrecció.

Mentres Espanya delira, 'ls que á tal extrém l' han portada continuan fent lo seu fet, sense que ningú 'ls destorbi, sense que ningú 's recordi de suscitarnos la mes mínima dificultat.

Se necessitan milions y mes milions, y 's buscan y 's troban á forsa de operacions de crédit cada cop mes ruinosas, perque 'l crédit s' encongeix y l' insaciable afany de escorre las butxacas dels espanyols no cessa un sol moment. Lo que no sab ningú es si aquests milions han de servir per alimentar la foguera de la guerra ó per comprar una pau mes ó menos vergonyosa. Algú sospita que una bona part d' ells s' invertiran en sostenir los gastos del govern autónomo, ja qu' en Moret al establir l' autonomia va recordarse de tot, menos de fixar clarament la qüestió mes important ó siga lo que 's refereix á la hisenda de Cuba.

¿Será possible—preguntan alguns—que la Península sufragui 'ls gastos inherents al govern autónomo de Cuba?

St, senyors: no sols possible, sino molt probable. Y en aquest cas la soberania qu' Espanya s' ha reservat, quedarà convertida per obra y gracia dels governs monárquichs, en una soberana tontería.

Pero no n' hi ha prou ab las exaccions de diners: se necessitan soldats. Continúa dominant lo funest sistema de las sangrias.

Per ara tenen ja reunit un nou contingent de 5,000 homes á punt d' embarcarse. Son com las clivetas del ápat, que serveixen per obrir l' apetit. Després de aquestes ne vindrán d' altres... y d' altres... y d' altres... fins á llansar, com deya en Cánovas, l' última gota de sanch. En materias d' embarcar gent tot es comensar.

Pero ¿no diuen que la guerra s' acaba? ¿A qué venen, donchs, aquests nous sacrificis tan costosos? ¿Per qué afegir novament á las pobras familias que no disposan de trescents duros per salvar l' existencia dels seus fills?

¿No s' assegurava, per altra part, que Cuba autónoma no necessitaria per res lo sangrent concurs de la mare patria? ¿No s' donava per sentat que sens mes que 'l gran esforç practicat fins aquí, ella sola s' bastaria per pacificarse definitivament?

Per aquest viatge, no necessitavam alforjas. Per aquest sacrifici, malehit lo que importava á Espanya la concessió de l' autonomia.

¡Pobra malalta, bé t' atormentan ensajant sobre 'l teu cos esquálit tots los antoixos de una colla de curanderos xerraires sense ciencia, ni conciencia!...

Condemnada á una eterna dieta de legalitat y de justicia, refiantse de que ja no has de poder alsarte del llit sobre 'l qual jaus postrada, ara mateix, entre las alternativas estrambóticas que t' produheix la situació de Cuba, que may sabs de cert si deliras ó estás serena, están preparant una serie de cataplasmas electorals que t' posarán com á nova.

Després de tot lo que ha passat, sembla qu' en premi á la paciencia, á la abnegació, á la cordura y á la sensatés inagotables del poble espanyol, sería hora ja de que ell mateix pogués disposar de sos destínos ab

tota la llibertat á que té dret y qu' exigeix lo crítich de las circunstancias. Si 'ls homes que governan han vingut demostrant fins ara que han perdut el rumbo; qué mes natural que deixar al poble la missió de rectificarlo? L' Espanya que tantas vegadas s' ha salvat dels majors perills per son propi esforç, no hauria de desmentirse en l' ocasió present. Lo respecte á la seva voluntat soberana li tornaria de repent la salut perduda. L' ayre pur de la legalitat enrobustiria 'ls seus pulmons y trasceria 'l principi de la seva regeneració.

Donchs, res d' aixó. Las próximas elecciones serán com las passadas, un conjunt de iniquitats y escándols. Los gobernants ja han comensat la seva tasca, y d' ella 's preocupan exclusivament. S' están fent los encasillats asquerosos, s' están engrassant los ressorts de la influencia oficial. Los gobernadors de las provincias apretan de ferm contra las corporacions y contra 'ls ciutadans que no 's mostran dócils á secundar los seus propósitos. Lo caciquisme 's desborda. Las indignitats están á l' ordre del día.

Se vol obtenir á tota costa un parlament servil que absolgui al mateix govern que per tals medis tracta d' engendrarlo, de las monstruosas culpas per ell comesas y que l' autorisi per cometre'n d' altres, sense la menor responsabilitat.

Espanya malalta, exhausta, postrada en lo llit, está á punt de rebre per tot consol, la mes ignoble de las bofetadas.

P. K.

NA noticia curiosa.

No fa molt que l' Estat va regalar al bisbe de Madrid-Alcalá l' antich edifici del ministeri de Foment, al objecte de que 'l senyor de la mitra hi pogués establir un seminari.

A pretexte de que 'l vell edifici s' trobava en estat ruinos, va consistir-se en un de nou... Y 'l bisbe 'l va acceptar per alló que diuen: «A caball regalat no li miris lo dentat.»

Pero ha succehit que l' Estat, necessitant aquartelar á un ters de la guardia-civil ha demanat al bisbe que li tornés l' edifici. Per tenirhi civils, sembla que ja no es tant ruinos com per tenirhi un ministre y alguns alts empleats. Será, sens dupte, perque 'ls civils crien menos panxa y no pesan tant.

De totes maneres, el bisbe s' ha avingut molt bé á restituir lo regalo, rebent en compensació una suma de 2.500,000 pessetas.

Ara veuran los contribuyents ahont van á parar los diners que ab tanta pena se 'ls fa vomitar: dintre de la mitra de un bisbe!

Ningú ignora, que 'l Sancho de Girona, Sr. Soldevilla, avants de ser governador de aquella insula, sigué redactor de *La Correspondencia de España*.

Lo que molts no saben encare es que fins aquest períodich ha hagut de ferse eco de las censuras á que s' ha fet acreedor per la seva conducta incalificable y per las sevas complacencias ab la part mes odiosa del caciquisme de la provincia.

¿Fins la *Correspondencia de España*... ó com si diguessim: la casa pairal del governador de Girona!...

¿Quin gust tindran los aglans del roure que hajan conduhit al Sr. Soldevilla fins á un estat tan afictiu?

Sobre aquest particular, deya l' altre dia *La Unión*, períodich de Figueras:

«Lo que succeheix á Palafrugell, Llagostera y altres pobles de la provincia, y lo que passa á la mateixa capital quan allí acuden los contribuyents pera despatxar qualsevol assumpto afecte á ciertas dependencias del Estat, ens suministran datos qu' exasperan l' esperit del mes pacífich.

«La imposició mes inicua seguida de *atrancament legal*, es lo que pot esperarse de certa quadrilla de bandolers que teixeix y desteixeix al seu antoix.»

«*Atrancament legal!*...»

«Quina forma mes nova y mes expressiva per indicar lo que succeheix en la desventurada provincia de Girona!...»

El *Correo*, diari sagastí, ho ha dit: «Las libertades de que gozamos, jurado, sufragio universal, matrimonio civil, etc., etc., han enflaquecido á los partidos republicanos consolidando la monarquía.»

Verdaderament: els monárquichs al objecte de prolongar la seva preciosa existencia, no han tingut mes

remey que apoderarse dels principis de la democracia republicana. Pero 'ls han guisat ab salsa monárquica, y avuy no hi ha ningú que se 'ls cruspeixi sense fer ganyotas.

Per aixó, la existencia dels partits republicans, respón avuy lo mateix que avant á una verdadera necessitat.

A la necessitat de retirar de la circulació tota la moneda falsa, sustituhintla per moneda de lley.

Unicament los republicans podem fer honor á unas ideas genuinament nostras. Practicadas pels monárquichs son una mistificació y un descrédit. Practicadas pels republicans serán la clau de la redenció de la patria.

Acceptém bonament que la pacificació de Filipinas no ha costat mes que 400,000 duros per gastos de viatge dels principals cabecillas.

Ara bé, tenint en compte que la pau s' ha fet á benefici de las corporacions religiosas qu' explotan aque-llas islas ¿quí ha de satisfacer aqueixa suma? ¿Espanya ó 'ls freres? ¿Los freres inmensament ríchs ó la nació inmensament pobre?

He rebut una sentida carta de un soldat de Cuba. Ell y alguns altres contan mes de quatre anys de servey actiu, trobantse á l' isla desde 'l principi de la insurrecció. Sembla, qu' en virtut de las lleys vigents tenen dret á la llicencia; pero aquesta no acaba de venir may. Son cumplerts, y cada hu d' ells té familia que 'ls espera ansiosa. Prou han suferit fins ara, prous perills han arrostrat, perque se 'ls retenga un dia mes á las filas, imasantlos nous sufriments y nous perills.

Lo ministre de la Guerra hauria de tenir en compte la justicia de aquesta reclamació, qu' ells no poden fer, per estar subjectes á la disciplina, pero que formulém nosaltres en lloch seu, per créurela de rahó.

Quan tants generals, jefes y oficials tornan á Espanya per mil pretextos distints ¿com es possible retenir ni un dia mes en aquellas terras inhospitalarias als que, sense rebaixa de cap mena, han pagat á la patria 'l deute que la lley els hi imposá?

Demá diumenje, será honrada ab una visita el cementiri de Sarriá, la bona memoria dels voluntaris de la República, que sucumbiren durant lo mes de janer del 74 en defensa de la legalitat republicana, atropellada pel general Pavía. Al efecte se depositaran algunas coronas sobre las sepulturas que guardan los restos de aquells mártirs.

CARTA DE FORA.—Rubi.—May s' havia vist en aquesta vila un enterrament de tanta importancia com el que va efectuar-se la nit dels Reys. Mes de 300 concurrents hi assistiren tots ab hatxa, donant al acte major grandiositat. L' éxit es degué principalment als descabellats propósitos del ensotanat que volia que l' acte signés eclesiástich y no civil, com aixis ho havia disposat en vida la difunta en un document privat y d' acort perfecte ab sa familia. Cinquanta horas mortals estigué insepult lo cadáver de la infortunada D.ª Serafina Turo. Las autoritats, á pretexte de que no veyan las cosas prou claras no volian expedir lo permis d' enterrament, que sollicitava un y altre cop la familia de la difunta. Totas las gestions que 's practicaren resultaren inútils, quan per fi vingué una ordre del digne gobernador de la provincia manant que sigués enterrada la morta, en la forma y siti que manifestá la familia de la mateixa al Sr. Jutje municipal. Se digué, que l' ensotanat, qu' estava fet un dimoni, durant tan angustiosos espy y havia tractat de recabar l' apoyo de las autoritats, per apoderarse del cadáver, encare que hagués hagut de ser necessari fer us de la forsa armada, y espanyar la porta de la casa, que estigué sempre tancada en previsió dels atachs dels llops de sagristia. Perque 's vegi fins á quin punt se las prometia felissas, bastará dir que per dos ó tres vegadas distintas ja havia enviat avis á la récula de beatos y paúlas, de que assistissen al enterro que s' anava á celebrar católicament, y altres tantas tingueren d' entornarse'n ab un pam de nas. Hasta ab peudóns volian anarhi, tenintlos al efecte, depositats en una casa vehina á la mortuoria. Las campanas tocaren, sense que la familia ho hagués sollicitat. Ara, figurinse si estaria frenétich, després de aquest fracás l' aprenent d' inquisidor. Lo diumenje va esbravarse, dihent que portaria als tribunals als culpables, y qu' en últim terme la difunta sería desenterrada pera ficarla al cementiri eclesiástich. En la seva furia no va recordarse de las Obras de Misericordia. Una d' ellas es enterrar los morts: en cambi desenterrarlos es propi de faristelas. Ja cal donchs, que Mossen Betas y Fils abandoni aquesta idea: mes val que s' dediqui á ventar las campanas, quan hi haja algún altre enterro civil, que aixis contribuirá á donar al acte major solemnitat. Y desenganyis, lo qu' es aquesta vegada 'ls liberals de Rubí han fumats, y ell ha escupit, encare que per l' ullal!

¿Quina alegría la del *Diluvi*!... Ni la que tingueren los seus antecessors quan se repartiren els interessos dels incautes accionistas de *La Salvadora*!

¿Y tot per qué? Perque dintre de la Fusió republicana han estallat suposadas dissidencias. Suposadas per ells, pels homes del *Diluvi*. Aixis ho revelava dias enrera, publicant un sueltito titulat *Trapitos de la Fusión republicana*, qu' es un teixit de embusterias.

Ara bé, si existissen realment las dissidencias que suposa 'l diari-ventall al servey dels fogons monárquichs, las tals, lluny d' entussiasmar, haurian d' entristir á tot amant de la causa republicana, sense distinció de fraccions. El *Diluvi* s' entussiasma y 's desborda: senyal que no es republicá.

Perque, vamos a veure: ¿qué hi guanyarian las demás fraccions que no han entrat a la Fusió, ab que aquesta en virtut de dissidencias mesquinas y de carácter personal, s'arribés a desfer? ¿Quin benefici podrian reportar de un nou exemple de impotencia y desconcert? Cap enterament. Tan sols los monárquichs—y entre ells *El Diluvi*—tindrian motius per celebrarho.

Pero las dissidencias no existeixen ni es possible que's presentin ara ni may. Podrá haverhi diversitat de criteri sobre determinats punts que afectan a l'organissió de la *Fusió republicana* en la nostra provincia: pero aquests, que no son mes que petits detalls secundaris, se resoldrán, n'estém segurs, sense detriment de la integritat del partit.

Precisament, pera demá diumenje, está convocada la Junta provincial en plé. Democráticamente se discutirá, democráticamente serán votadas las proposicions que's presentin, y si gan los que's vulgan els resultats que s'obtingan, estém segurs, seguríssims que no hi haurá vencedors ni vençuts, semententse gustosos tots los delegats a la decisió de la majoria.

Y es que l'idea de la *Fusió republicana* respon a una necessitat imperiosa del país y de l'opinió. Té per aquest motiu una forsa incontrastable, que un dia ó altre s'evidenciará pràcticament. En aquesta reconcentració d'elements, estérils avants per la distancia que'ls separava, y sumament valiosos avuy per lo propósit que'ls lliga, s'hi troba lo llevat de la futura República.

Si algú hi hagués que mal aconsellat, ó cedint a certs movils d'ordre inferior, tractés de perturbar la bona marxa de la Fusió, aquest se quedaria sol y la Fusió permanexeria incolume. La massa republicana no podria alentar las miras personals de ningú, contrarias al bé de tots. La seva abnegació, l'seu desinterés, aixis com també la seva serietat y fermesa de propósits, se reflectirán com en un mirall, en l'esperit de aquells que al rebre la seva confiansa, hajan rebut al mateix temps l'honra de dirigirla.

P. K.

EL EFECTE DE LAS MISIONES

Mientras llensant graves notas lo misioné s'va explicent, aixis están conversant dugas senyoras devotas:

—¿També aquí, donya Mariana? —Vaya: aixó ni s'ha de dir: sempre procuro cumplir lo que'l senyor bisbe mana. —¿Quánta gent, eh?

—Si; s'coneix que'l pensament ha cuajati; pero ab tanta gent ¿vritat? una casi no llueix. —¡Y tal! Si no fós el loch!... Li juro que una's consumí... Aquest baf... tot sense llum... Sört que'l sermó dura poch. —¿Sab a qui hi vist al entrar? A la senyora Clemencia... Miri... ¡quina coincidencia! ¿La veu a prop del altar? —¡Oy!... ¿Qui es el que'l acompaña? —Un tinent d'artillería. —¿Cóm!... Jo'm creya que tenia un escoltó... —Y no s'enganya. Primer va engrescarse ab'l art; pero ara darrerament l'ha dat per l'istil valent, y ha pres aquest militar. —¿Y'l seu marit?...

—¡Oh! Un gallina... tapat d'ulls; res li coneix. Per xó, ja ho sab, ell segueix ab aquella baylarina. —¿Aquella del cos d'escamas? —Justa! ¿L'ha vista ballar? —Si; per cert que'm va semblar un xich primota de camas. —¿Qué vol ferhi! 'Ls homenots son aixis, en 'questas cosas: molts cops, pognent cullir rosas, se'n van a cullir escardots. —¡Pst!... Observi allá a la dreta... —¿Qui?

—Aquella que s'está alsant. ¿No la coneix? —Oy! ¡y tant! ¡La famosa Merceneta!... ¿Qu'es vritat lo que'm van di que se li ha mort una tia, y ha heradat una masia y tres casas?

—¡Ella! ¡Si! Lo que ha heradat de debó es un cinisme admirable y una flemma insuperable per rumbéj y darse tó. —¡Bo! ¡qué diu!... —Que per lluhir, passa per... qualsevol punt. Tot aixó que dú al damunt ¡quí sab d'ahónt deu sortir!

—Ab tot joy que son monetas aquellas plomas rissadas? —¡Divinas! —Están marcadas al Sigle a quatre pessetas. —¿Que hi sol comprar vosté?

—Al Sigle? Segons: hi vaig algún rato... Mientras sigui ben barato y m'acomodi l'article!...

—¡Caramba!... Aquest gori-gori es ja massa llarch, potser; me sembla que'l misioner abusa del auditori.

—¿S'hi ha fixat? Es bastant jove. —Si; pero massa grossás. —¡Oh! ¡Y aquests ulls y aquest nas y aquesta boca! ¡N'hi ha un cove! —Ab aixó de posar papos a la trona, no van bé... ¡No sé perqué no han de fé venir predicadors guapos! ... —¿Y quins assumptos entaula aquest padre?

—¡Oh! M'ha atrapat: de desde que ha comensat, no'l he entés d'una paraula. —Nada... faig un determini; me'n vaig: ¿vé?

—No; jo no vuy. —¿Bé vindrá al teatro avuy? —¿Qui canta? —La Theodorini. —¡Ja ho crech, donchs! No faltaré. —Recados al seu marit. —Passihó bé y hasta la nit. —Hasta la nit, passihó bé.

Y en tant que'l predicadó llensa sas més graves notas, las dos senyoras devotas ¡xech! ¡xech! se fan un petó.

C. GUMA.

AGUINALDO

LLANERA

Aixó sí, prenent primer todas las precaucions per evitar un timo. Vinga'l verdader Govin y aquí vá'l preni. ¡Toquém y toquém!

FANTÁSTICH.

LO SENYOR GOVIN

TANT lo govern d'Espanya com lo de Cuba—perque ja deuen sapigner que a horas d'are entre tot tenim dos governs—están passant terribles moments d'angustia.

¿Ahónt es lo senyor Govin? ¿Qué s'ha fet del senyor Govin? ¿Qui pot darnos noticias del senyor Govin?

Ningú contesta. 'Ls dias passen, y'l senyor Govin no's veu en palla ni en pols.

Y'l senyor Govin es un article de primera necessitat pera la pau de Cuba. Tant, que'l general Blanco va nombrarlo ministre, ab la esperansa de que presentarse en Govin a l'isla y acabarse la guerra seria tot hù.

Per xó a Madrid, impacients, preguntan: —¿Y'l senyor Govin? Y de l'Habana, arronsant las espatllas, contestan: —¿Y'l senyor Govin?

En un cas que potser no havia succehit may. Nombrar ministre a un home y en loch d'acendir a recullir la breva, desapareix per escotilló.

De tots modos, aixis la isla no pot continuar. Lo senyor Govin es ministre nada menos que de Gobernació y de Justicia... y escuso dirlos com aniran la justicia y la gobernació de Cuba estant lo seu ministre poch menos que evaporat.

Un períodich de Madrid, pera atenuar lo mal efecte d'aquest eclipse, diu textualment:

«Lo senyor Sagasta no's manifesta gens intrènquil per la sört del senyor Govin.»

¡Vaya una novetat! No crech que may el senyor Sagasta s'haja manifestat intranquil per res. ¡La tranquilitat personificada!

El cable de l'Habana tracta també cada dia de calmar la nostra ansietat ab la mateixa cansó:

«Es probable que'l senyor Govin arribi avuy.» Pero l'avuy se converteix en demá, 'ls dias van passant y'l senyor Govin no arriba.

Si's tractés de demanarhi alguna cosa ó de cobrarli la contribució, s'compendria que'l home fés el *guagiro*—que allá es lo mateix que fé'l pagés—pero... 'l cridan per adjudicarli una ganga ¿y no contesta?... ¡Malorum signum!...

—¿Qué se sab del senyor Govin?—torném a preguntar als de l'Habana.

Y'ls de l'Habana, mullant l'aparato del cable ab lo raudal de sas llágrimas amargas, ens contestan:

—¡Ay!... Res. —Bé se'n fa'l senyor Galvez, president del govern de Cuba, de farts de cridarlo!—¡Senyor Govin! ¡surti, senyor Govin!...

—Bé s'escarrassa'l pobre Dupuy de Lome, tement que al cap de vall l'acusin a n'ell d'haverlo fet fonedis!...—¡Senyor Govin, vingi per mor de Déu!

—Bé busca y escorcolla'l simpátiich general Blanco!—¡Senyor Govin, no'ns fassi despacientar d'aquesta manera!...

Silenci sepuleral: lo mateix que si la terra s'hagués tragat al senyor Govin.

De sopte comensan a venir telégramas de todas bandas. De Nova-York: —Lo senyor Govin es aquí. De l'Habana: —Lo senyor Govin es aquí. De Santiago de Cuba: —Lo senyor Govin es aquí. De Nuevitas: —Lo senyor Govin es aquí.

Es a dir; primer, cap Govin; ara de repent, quatre. —¿Quin d'aquestos es lo Govin verdader?

Perque es impossible que tots quatre siguin el Govin legítim y auténtich, lo ministre de Gobernació y Justicia que busquem.

—¿Quin es el bo? —¡Cap! Un' hora després d'aquesta brotada de noticias, n'arriba un'altra que'ns torna a deixar més tristos que avants:

—Tot lo que s'ha dit sobre l'aparició del senyor Govin es fals. Lo senyor Govin ni es a Nova-York, ni a l'Habana, ni a Santiago de Cuba, ni a Manzanillo... —Y donchs ¿com ho hem d'arreglar? ¿com ho engiponarem sense en Govin?

No hi ha més remey que ferlo cridar pél nunci: —Qualsevol y qualsevolga que haja trobat un Govin en bon estat y una mica ministre, que'l porti a l'Habana y rebrá una bona gratificació.

o se'ls resultats que donará l'últim cens de població per lo que respecta a Barcelona; pero per lo que atany a las costums clericals que van introduhintse, la capital de Catalunya s'está posant al nivell dels pobles mes arreconats de la montanya.

Per ordre del bisbe s'están celebrant misiones, en un gran número de iglesias. Todas las confrarias místicas y reaccionarias surten del cau y van a passejar ja que no'l garbo, 'l desgarnament, per alguns carrers de la ciutat: els Miquels, els Lluisos, els Repardors, etc., etc. Ja está vist qu'en temps de'n Sagasta, ells sols disfrutaban del dret de manifestació en la vía pública.

Frares de todas las pintas y pelatjes monopolisan las tronas, espétant a competencia, cada sermó que tremola fins la carassa de l'orga.

Y aixó succeheix en una ciutat que conta en la seva historia páginas tan memorables com la del dia de Sant Jaume del any 35.

Però que fan els elements liberals de Barcelona? L'immensa majoria permaneix ensopida en la mes extranya indiferencia.

En cambi las autoritats de un govern que de liberal blassona, comensant pel general, passant pel gobernador y acabant per l'arcalde (fins l'autoritat popular!) assisteixen tranquilament a la professó de las misiones.

Sens dupte ho farán perque 'ls misioners els absolguin per endavant dels gatuperis que pugan cometre en las próximas eleccions de diputats. En certs casos la tranquilitat de conciencia que proporciona una absolució, infundeix un valor molt gran per tirar al dret sense escrúpuls.

Lo mes notable es que todas aquestas manifestacions religiosas de un carácter tan ostensible, coincideixen ab lo rebaixament dels caràcters, ab lo predomini dels egoismes, ab la preponderancia de l'hipocresía, ab la falta de virilitat per resistir las extralimitacions autorifarias, ab lo desarrollo de todas las concupiscencias.

La religió exercida a crits y a tall de parada, se converteix per molta gent en una capa. Als uns els abruga y als altres els serveix per amagar los seus verdaders sentiments, que desembossats causarían horror.

De todas maneras es de celebrar la franquesa ab que'l jesuít Pare Matas, va dir desde la trona de la Catedral, *ex abundantia cordis*: «Barcelona es bona, si la bossa sona.»

Y podia haver afegit en forma silogística: —«Es aixis que 'ls jesuítas ja no sabem que fernes dels quartos, ergo... Barcelona es bona.»

Ja 'ls tenim units, mes que units soldats.

A pesar de que'l un ó siga en Pidal, ha parlat desde Madrid, y l'altre, en Silvela, ha respost desde Badajoz, la distancia qu'entre 'ls dos mediava ha desaparegut y avuy forman un fenómeno per l'istil dels dos germans diamesos.

LA «SANTA» MISSIÓ

En Pidal y en Silvela, com els dos germans siamesos, están units... pel ventre.

Tot alló de garbellar, de distingir, de fer la selecció qu'era l'seu propòsit característich, en Silvela s' ho ha deixat corre.

A trucos de ser *quefa* del partit conservador passa per tot.

Si li preguntan:—¿Ahónt te l'escombra, D. Francisco?—será capás de respondre:—Li tirada á las escombrarias!

En una paraula: en Silvela ha deixat de ser silvelista.

Lo dia dels reys els carlins anavan molt moguts. Los carcondas no han passat encare del estat de criaturas. Cada any esperan que 'l rey de las húngaras els hi portará turró. Pero no n' hi ha de fets, y si de fets n' hi hagués, per ell els voldria, aquell desenfrenat llaminer.

Els de Madrid reunits en lo Círcul van descubrir un retrato de 'n Carlets, als acorts del *Guernica-ko-ərbola*.

Y segons noticias, al cantar-lo, van recalcar molt las sílabas *ca-ko*.

Lo ministre de la Guerra va enviar la protesta de 'n Weyler al Consell Suprém, ab la idea de que 's busquesin las pessigollas al ex-gobernador generalde Cuba.

Pero 'l Consell Suprém de Guerra va retornarli la protesta, manestantli que en lo seu concepte no hi havia motius per processarlo.

Davant de aquesta resposta, 's digué que 'l general Correa, considerantse desairat, tractava de presentar la dimissió.

Pero no ho ha fet, ni es fácil que ho fassi. Ja anirà veyent el general Correa que per ser ministre ab en Sagasta s' ha de tenir molt del seu apellido....

Es á dir: molta *corretja*.

Un metje deya:

—La llaga de la insurrecció filipina s' ha cauterisat per medi de l' aplicació del nitrato de plata.

Y ategia:

—Fora fácil que s' aplicués lo mateix sistema á Cuba; pero no sé, 'm sembla que la llaga mambí está encare una mica massa enconada.

Llegeixo en un periódich de Galicia:

«El cura de Carbia ha sido denunciado por hurto de cinco cerdos á un vecino de aquella parroquia.»

«Desgraciadamente para él, el delito fué comprobado.»

¡Qué s' hi farà!.... Lo rector de Carbia, al apoderarse dels tocinos, devía figurarse que practicava la máxima evangélica «Estimarás al próxim com á tu mateix.»

Aquí lo sensible es que se l' estimés en forma de pernils y de xorisos.

A Lloá (Falset) 'l poble va sortir-se de mare contra 'l recaudador de contribucions. Aquest demaná l' apoyo de la guardia civil, y 20 guardias se presentaren al poble; pero sense lograr res enterament.

Perque 'l recaudador volia diners, y á Lloá 'ls han perdut de vista ja fa temps. No n' hi ha de fets, y 'ls que hi havia un temps van fugir per no tornar may mes al poble.

Aquesta es avuy la situació de la inmensa majoria de las poblacions del Priorat. La filoxera ha acabat ab las vinyas xuclantse tota la riqueza del país, y 'l govern, com si tal cosa, continua ab la deria de voler cobrar las contribucions, com si res hagués succehit.

¡Malaguanyada filoxera que no 's xucli á uns governs tan cruels y tan insensats!....

«Deixa 'ls teus bens y segueixme» —deya Jesucrist als seus deixebles.

Lo mateix diuhen els ensotanats á qui se 'ls escolta:

Una propaganda més, que mirada á simple vista resulta un acte bunyol de propaganda carlista.

«Deixen los vostres bens y seguiu á Jesucrist.» Y tant bon punt vos veuhen girar l' esquena, afegixen: «Que nosaltres ja 'ns cuidarem de recullirlos.»

SUCCESSOS DE LA HABANA

Lo dia 12 al mati, una colla composta de mes de 100 oficials del exercit se dirigiren tumultuosament á las oficinas é imprenta del periódich *El Reconcentrado*, y presentlas per assalt destrossaren mobles y efectes y tot quan trobaren á má. D' allí 's dirigiren á la redacció de *La Discusión* y á la del *Diario de la Marina*. En la primera ocasionaren algún dany; mes en la segona no hi pogueren penetrar per estar tancadas las portas.

Es de advertir que si bé *El Reconcentrado* s' havia ocupat en cert sentit de dos oficials dels temps de 'n Weyler, ni *La Discusión* ni *El Diario de la Marina* havian publicat res que pogués disgustar al exercit. Pero com á periódichs autonomistas defensen las solucions radicals pel mateix govern plantejadas.

Las autoritats se personaren en lo lloch dels successos, persuadint als amotinats, alguns dels quals sigueren detinguts. A la nit del mateix dia 12 se formá una manifestació popu-

lar en la Plassa de Armas, proferintse alguns crits de «¡Visca Espanya!» «¡Visca Weyler!» «¡Abaix l' autonomia!» Y donantse ademés algunas veus de mori, qui 'ns abstenim de reproduhir. Los manifestants sigueren dispersats per la forsa pública.

Nous conats de manifestació tumultuaria hi hagué 'l dia 13. Per cert que en un d' ells, mentres los revoltosos donaren lo crit de «¡Visca Espanya!» lo general Arolas maná calar bayoneta á las tropas, dihent á n' aquells: «Sou indignes de proferir lo nom d' Espanya.»

L' actitud dels voluntaris ha sigut correctíssima, haventse ofert al govern per mantenir l' ordre. Aquest fet es digne de ser senyalat, puig á penas aquí se tingué noticia dels desagradables successos se 'ls atribuí equivocadament una participació directa en los mateixos, lo qual hauria agravat considerablement la seva significació.

Per avuy tot lamentant lo ocorregut, ens abstenim de comentarho. En l' actitud dels oficials que atacaren las redaccions dels periódichs se 'ns ofereix exactament reproduhit l' atac contra *El Resumen* de Madrid que tingué efecte á l' any 95 y que ocasioná la cayguda del ministeri Sagasta. ¿Qué succehirá en la present ocasió? Ja ho anirém veyent.

De totes maneres la causa de la tan desitjada pacificació res hi guanya ab aquesta classe de successos.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Pe-ta-ca*.
- 2.ª ANAGRAMA.—*Arpas-Raspa*.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La Carcajada*.
- 4.ª CREU DE PARAULAS.—
M I
A S
M A R I A N
I S I D R O
A R
N O
- 5.ª GEROGLIFICH.—*Entre parents grans disputas*.

Han endevinat totes las solucions los ciutadans J. Romansos, Pau Plá y Nemesi Goms; n' han endevinadas 4, Un de l' Aygua, Petronila Riusech y Patatim Patatim; 3, J. Saravilo, N. Alas, J. M. Villá y Palitrocha; 2, Un fadri manyá y Pacovis y 1 no mes Eliseo Campistol.

ENDEVINALLAS

XARADA

—¿Cóm te trobas de la tot?
—Per ara ben prima, y tú?
—'L metje senyor Verdú va dirme que 'm curaria ab un remey que 'm faria de la pell del cicerer.
—¡Dos! home, ¡dos! no pot ser perque la tot s' inflaria.

J. M. VIVES.

ANAGRAMA

Ahir vaig trobar á 'n Jordi qu' estava 'n extrém total y 'm digné qu' á casa seva sempre es un tot de Calaf.

TAP DE SURO VILAFRANQUÍ.

GEROGLIFICH

S
I V
I
IX IX IX

J. BRUGUER.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans F. Pablo, Pep Palá y P. Amich de 'n Pau, A. Montaner, N. Alas, Noy de Capellades, Un Sarauhist, J. M., Un toro, Baltasar Carreras, Rafael, A. de la Gloria, N. del Toro, S. Font, A. Ribasta, y Quibis-Cobis:—Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans J. M. Villá, J. Romansos, Un Dragó de Santiago, Sisket D. Palla, A. Mundet, A. Hernandez, Perinyo Gtirac, Joanet Aubert Manent, Salviet de Cadaqués, Tap de suro vilafranquí, y Un que vé del hort:—'nserirarem alguna cosa de lo qu' 'ns envian.

Ciudadá C. Reus M.: Las composicions no van: lo únich que pot aprofitarse es un rombo.—*Un verdader republicá* (Igualeda): Necesitém que se 'ns dongan fets concrets, y veurém llavors si es convenient parlarne.—*Un F. Endavinarre*: La composició es dolenta y va á la panera.—*R. C.* (Suscriptor): L' assumpto no es de la índole del periódich. L' obra que 'ns demana no la tenim.—*Un del Cassino* (Tarrassa): La composició que 'ns remet no té prou facilitat de forma.—*Anton del Singlot*: Aprofitaré lo que 'ns envia: gracias.—*F. Comas*: Idem las seguidillas.—*Lluís G. Salvador*: Igual que la seva composició.—*Cusi del Nap*: No va prou bé.—*M. Maseras P.*: La de vosté es molt fluixa.—*A. Cortina Rivera*: L' aprofitaré.—*J. Puig Cassanyas*: Idem.—*M. Matabroca*: No 'ns acaba de tó 'l pes.—*J. Staramsa*: Va molt bé: pensém reservarho pel número mil de *La Esquella*, sempre que li poguem enquirir.—*M. Girona*: La composició de vosté es fluixa.—*J. Vicens*: Aprofitaré la segona: la primera no va.—*F. Colomer*: L' idea que tanca la composició de vosté es cruel y fa mal efecte.—*Escolor*: De las prosáicas únicament pot anar la tercera.—*S. Miquel*: Ni pel fondo, ni per la forma, la seva composició pot anar.—*J. Paloma Creus* (Sabadell): L' edició dels Almanachs está agotada.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.